

**VI щорічна
Міжнародна
науково-практична конференція**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНШОМОВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В
ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

**5 червня 2020р.
Київ 2020**

УДК 37.01/.09: 811.378. 057.8+327 (063)

Сучасні тенденції іншомовної професійної підготовки майбутніх фахівців немовних спеціальностей в полікультурному просторі

5 червня 2020 р./ За заг. ред Ю.О.Волошина, Н.В. Гончаренко-Закревської, Н.М. Василюшиної. – К.: ФМВ, НАУ, 2020. – 561 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Факультету міжнародних відносин НАУ. Протокол №3 від 22 квітня 2020 року.

Містить тези VI щорічної Міжнародної науково-практичної конференції з питань ефективного формування іншомовної професійно-комунікативної компетентності у студентів вищих навчальних закладів. У збірник увійшли матеріали доповідей за сучасними, актуальними напрямками з теорії і методики професійної освіти, лінгвістики. Наукова розробка кафедри іноземних мов інтегрувала сім наукових напрямів, зокрема: *мовна картина світу та міжкультурна комунікація; академічна мобільність та інтернаціоналізація навчального процесу; сучасні підходи та інноваційні технології формування іншомовної комунікативної компетентності; професійна іншомовна підготовка в процесі міжкультурної інтеграції; зіставні мовознавчі студії і міжкультурна комунікація; інноваційні методи викладання: новітнє в європейській освітній практиці; світові тенденції розвитку ІКТ-освіти у вищій школі. перспективність застосування зарубіжного освітнього досвіду в Україні.*

Редакційна колегія:

ВОЛОШИН Юрій Олексійович, декан ФМВ НАУ, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор.

ГОНЧАРЕНКО-ЗАКРЕВСЬКА Наталія Валеріївна, завідувач кафедри іноземних мов ФМВ НАУ, кандидат педагогічних наук, доцент.

ВАСИЛИШИНА Наталія Максимівна, доцент кафедри іноземних мов ФМВ НАУ, кандидат педагогічних наук, доцент.

МЕЛЬНИК Євгеній Юрійович, доцент кафедри іноземних мов ФМВ НАУ, кандидат педагогічних наук, доцент.

ЛАЗОРЕНКО Наталія Леонідівна, доцент кафедри іноземних мов ФМВ НА, кандидат педагогічних наук, доцент.

СКИРДА Тетяна Сергіївна, старший викладач кафедри іноземних мов ФМВ НАУ.

© Національний авіаційний
університет, 2020

НАПРЯМ 4.
ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА В ПРОЦЕСІ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ПРАВООХОРОНЦІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ <i>Дягілєва Л.Д.</i>	336
ТАВТОЛОГІЧНІ СПОЛУЧЕННЯ ЯК ЗАСІБ СТИЛІСТИЧНОГО ЗАБАРВЛЕННЯ МОВИ <i>Машкевич А.А.</i>	339
ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ <i>Підгаєцька С.Л.</i>	343
ПРОБЛЕМИ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ <i>Абсалямова Я.В.</i>	347
УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Аніщенко І.М.</i>	351
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИГОЛОШЕННЯ ПРОМОВ <i>Ткачук С.П., Горелік Н.А.</i>	356
ФОРМИ, МЕТОДИ Й ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ <i>Загорулько М.О.</i>	360

Аніщенко І.М.,
викладач кафедри іноземних мов ХГПА,
м. Хмельницький, Україна

УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасний навчальний процес неможливо уявити без соціальних сервісів. З'являються нові педагогічні підходи, масові відкриті дистанційні курси, завдяки яким безкоштовно навчаються сотні тисяч слухачів. Сучасні студенти хочуть навчатися швидко, ефективно та мобільно. Один із способів надати їм таку можливість — запроваджувати систему змішаного навчання. Науковці підтримали ідею змішаного навчання, особливо у світлі останніх подій, коли світові загрожують пандемії та необхідність запровадження карантинних заходів, а це передбачає що навчання має відбуватися онлайн.

Термін “змішане навчання” (в англійській літературі — *blended* або *hybrid learning*) має різні визначення у науковій літературі. Загалом це — поєднання офлайн- (або особисто, “на місці”) та онлайн-навчання у різних пропорціях. Сама концепція з'явилася ще в 1990-х як протиположна онлайн-навчанню, проте вивчати та впроваджувати її почали лише з 2000-х в американських ділових колах як метод навчання персоналу та перепідготовки кадрів. Пізніше цей метод почав використовуватись в системі вищої освіти. В нашій країні змішане навчання використовується не так давно, тому існуючі термінологічні визначення дещо варіюються. Даний тип навчання називають комбінованим, гібридним, інтегрованим. Проблемою змішаного навчання, *e-learning* опікуються вчені: А. Андрєєв, В. Биков, Н. Корсунська, В.

Солдаткін, О. Тіхомірова, Е. Тоффлер та інші, якими розроблені теоретичні положення його здійснення.

Проведемо термінологічний аналіз поняття “змішане навчання” (ЗН). Так, Кріс Рід та Харві Сінх описують змішане навчання як навчальну програму, де використовується більше одного способу подачі матеріалу з метою оптимізувати результати навчання і витрати на реалізацію програми [3, с.16]. Більш розгорнутий опис ЗН представлено П.Валівтхан, котра визначає, що способи подачі матеріалу при змішаному навчанні можуть включати аудиторні заняття (face to face classrooms), електронне навчання (e-learning) і самостійне навчання (self-paced learning) [4,с.32]. Б.І. Шуневич, у свою чергу, трактує змішане навчання як традиційне навчання, що передбачає діалогове навчання (on-line learning) під час позааудиторної роботи [1, с.54]. Ч. Дзюбан, Дж. Гартмен і П. Москал вважають, що ЗН варто розглядати як певний підхід, що ефективно поєднує активну роботу в аудиторії з технічними можливостями всесвітньої мережі Інтернет [2, с.69].

Таким чином, беручи до уваги науковий доробок зазначених вище авторів, ми розглядаємо змішане навчання іноземній мові як органічне поєднання традиційного навчання з інноваційними технологіями електронного, дистанційного і мобільного навчання, при оптимальному поєднанні сильних сторін і переваг кожного з них. Запропоноване визначення дає можливість назвати наступні компоненти моделі змішаного навчання іноземній мові професійного спрямування у вищому навчальному закладі:

- очне навчання (face to face classrooms), що являє собою традиційний формат аудиторних занять;
- онлайн-контент - самостійне навчання (self-study learning) – самостійна робота студентів: пошук, вивчення, аналіз матеріалів відповідно до складеного викладачем плану

- спільне навчання (online collaborative learning), при якому студенти і викладач працюють з використанням онлайн технологій. Поєднує два ключових елементи: робота з однолітками і робота з викладачами. Важливо, що подібна співпраця може відбуватися як у класі під час виконання групових завдань, так і через електронну пошту чи соціальні мережі.

До онлайн-інструментів, які використовують у процесі змішаного навчання іноземних мов, можна зарахувати наступні: курси (безкоштовні та платні, тематичні та спрямовані конкретно на опанування мови), відеоуроки, вебіари, аудіоподкасти, мобільні додатки, спеціалізовані портали, сайти для спілкування. Основне правило змішаного навчання – студенти та викладачі повинні мати однакову технологічну платформу та навчальну модель. Більшість вищих закладів освіти України зупинили свій вибір на таких навчальних платформах: ATutor, Claroline, Dokeos, LAMS, Moodle, OLAT, Open ACS, Sakai та ін. На сьогодні усі учасники освітнього процесу застосовують електронну пошту, електронні бібліотеки, форуми, чати та інші засоби взаємодії; створюють віртуальні класи (Whiteboard, вебтур, вебінар), освітні сайти, портали, системи порталів та ін.; використовують соціальні Інтернет-сервіси – соціальні мережі, соціальні пошукові системи, блоги, закладки, мережні програмні засоби – карти знань (mind map), засоби створення презентацій (MS PowerPoint, Google Presentations, Prezi.com, SlideRocket, тощо), додатки Google та ін. Дуже важливо, аби технології були зручними для користувачів, легкими в освоєнні та спілкуванні з іноземною мовою.

За змішаного навчання абсолютно відмінною є роль викладача. Він – фасилітатор навчального процесу, тобто організовує колективне обговорення так, щоб усі студенти були максимально залучені, а проблеми вирішувалися

швидко й ефективно. Так вчителі перестають бути просто спостерігачами і займають роль менторів. Підготовка та підтримка викладачів має варіюватися від програми професійного розвитку в навчальних стратегіях до технічної підтримки комп'ютерного обладнання та програмного забезпечення. Викладачі можуть бути професіоналами і володіти багатьма необхідними компетентностями, але їм часто потрібна додаткова підтримка для прищеплення мовних навичок з використанням технологій у мовних лабораторіях. Дослідники вважають, що викладачам іноземних мов потрібно більше часу приділяти комп'ютерному навчанню, а також їм необхідно надавати технічну підтримку з інформаційно-технічного відділу університету. Це тому, що викладачі можуть володіти знаннями про передачу мовних навичок студентам, але вони не навчені зрозуміти технічні характеристики інструментів онлайн інструкцій та проблеми, такі як збої на комп'ютері, затримки в мережі і асинхронна інструкція. Також потрібна підтримка викладачів у співпраці та координації між адміністраторами, інструкторами та ІТперсоналом. Ефективність змішаного навчання сильно залежить від тіснішої співпраці між цими зацікавленими сторонами, які відіграють вирішальну роль у створенні позитивного середовища для навчання іноземної мови [5, с. 262].

Ще одна фундаментальна складова ефективності змішаного навчання – навички комп'ютерної грамотності студентів. За умови, що студенти вільно володіють комп'ютерними програмами, є мотивованими і захоплено працюють, можна ефективно використовувати елементи змішаного навчання.

До очевидних переваг у змішаному навчанні іноземної мови можна віднести: самостійність студента, регулярність,

швидкий зворотній зв'язок, результативність, економічна ефективність, педагогічне різноманіття.

Перспективи подальших наукових розвідок ми вбачаємо в дослідженні особливостей приросту якісних показників рівня володіння іноземною мовою слідом за рекомендаціями Ради Європи та у відповідності до оновлень в чинних нормативних документах за комбінованого поєднання форм традиційного та змішаного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шуневич Б. І. Тенденція розвитку складових частин організації дистанційного навчання / Б. І. Шуневич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – Львів : Видавництво ЛНУ, 2009. – № 653. – С. 231 – 239.
2. Dziuban C. D. Blended Learning / Charles D. Dziuban, Joel L. Hartman, Patsy D. Moskal // Center for Applied Research. Research Bulletin. – 2004. – № 7. – [Electronic resource] Mode of access: <http://net.educause.edu/ir/library/pdf/ERB0407.pdf>
3. Singh, H., Reed Ch. A White Paper: Achieving Success with Blended Learning /H.Singh // American Society for Training &Development.- 2001. - №3. – P.34
4. Valiathan, P. Blended Learning Models / P.Valiathan // American Society for Training & Development. - 2002 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://old.astd.org/LC/2002/0802_valiathan.htm.
5. Zhang, W., & Zhu, C. (2018). Comparing learning outcomes of blended learning and traditional face-to-face learning of university students in ESL courses. *International Journal on E-Learning*, 17(2), 251-273.

